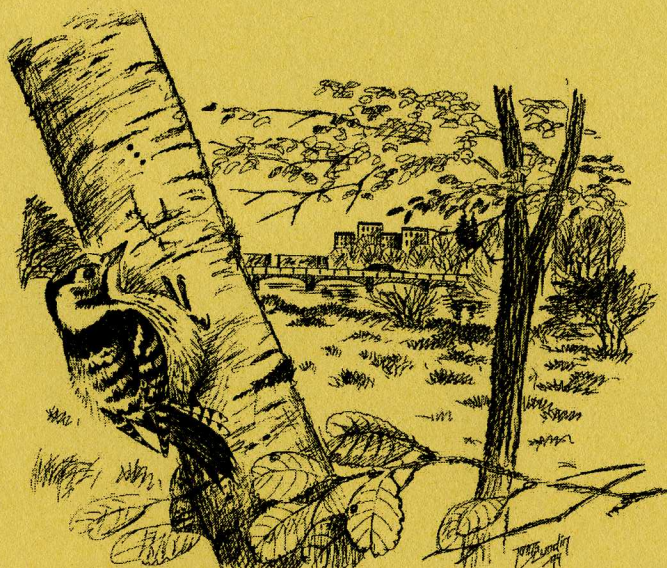

PANDÍON

2009:1 Årg. 25
tidskrift för fågelintresserade

Pandion utges av Frövi fågelklubb. Utkommer 2 ggr. årligen (juni och december). Verksamhetsområde är Lindesbergs kommun.

Medlemsblad för Frövi fågelklubb

Ordf. Vakant

Vice ordf. Mattias Rudenvall
Kvarnbackavägen 9
711 72 VEDEVÅG
Tel , 070-576 04 77
mattias.rudenvall@3mail.se

Kassör. Bo Dahlström
Karlslund Ullersäter
718 92 FRÖVI
Tel. 0581-32213

Övriga: Lennart Sandberg och Sven-Olof Eriksson.
Suppleant: Ulla Wallin och Jan Myhlback.

Försäljningsansvarig:

Mattias Rudenvall
Kvarnbackavägen 9
711 72 VEDEVÅG
Tel 070-576 04 77
mattias.rudenvall@3mail.se

Medlemskap i FFK erhålls genom att betala 75:- på pg. 484 16 67-1. Ungdomar 4-16 år 25:-. Familjemedlem 10:-.

Klubblokal: IOGT/NTO-lokalen i Blixterboda.

Fågelrapporter skickas till:

Mats Andersson,
Hagabergsliden 4
711 31 LINDESBERG
Tel. 0581-16274
mats16274@telia.com

eller

Jan-Erik Malmstigen
Skomakargatan 6
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-30252
malmstigen@swipnet.se

Redaktion och distribution för

Pandion: Lennart Sandberg
Tallbacksgatan 3
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-31573
lennart.sandberg@post.utfors.se

Adressändringar anmäler du till:

Bo Dahlström, adress se ovan.

Frövi fågelklubb hemsida:

[http:// birds.nu/ffk.htm](http://birds.nu/ffk.htm)

Omslaget: Jonas Lundin, mindre hackspett

Från redaktören

Vid vårens årsmöte misslyckades klubben att välja ordförande. Intresset för ordförandeposten var minst sagt svalt. Efter lite diskuterande beslöts att ändå hålla liv i aktiviteterna och försöka ta nya tag vid nästa årsmöte för att få en ordförande.

Under våren har annars de sedvanliga aktiviteterna utförts. I januari var det vinterinventeringen som gick av stapeln med tio deltagare. Resultatet var att lite färre arter sågs än normalt. Bland annat så saknade bo- och bergfink. Stjärtand var ny art för inventeringen. I mars månad var det så dags för uggleveckan. Resultatet var klen förutom för kattuggla som rapporterades i normal omfattning. Den stora händelsen i år var 25 årsjubileet för dygnsinventeringen. Dagen till ära hade medlemmar från Västerwik och Karlstad kommit för att delta. Samling före inventeringen skedde

hos Sven-Olof och Ulla som bjöd på varmkorv och fika. Stort tack för det framförs härmed!

Under våren har IOGT-lokalen varit ute för försäljning. Detta innebär att vi får flytta ut ur de lokaler klubben haft. Om allt går i lås kommer nya lokaler att hyras i pappersmuseet vid Frövifors. Vi räknar med att vi kan flytta in där i tid så att höstens möten kan hållas där.

I höst fortsätter vi med vakten vid Bläsåsen och hoppas att det där fina fågelsträcket skall komma. Förra året var det nämligen tunt med fåglar där. Första helgen i oktober är det som vanligt birdwatch. För intresserade finns det platser som kan bevakas eller om du bara vill följa med någon som åskådare till någon fågellokal så skulle det vara trevligt.

Vi träffas i höst i nya klubblokalen!

Vi passar på att redan nu kalla till

Årsmöte

Torsdagen den 2 februari 2010

Prel. plats museet Frövifors

Vinterracet 2009

Sven-Olof Eriksson

För femtonde året i rad genomfördes Frövi fågelklubbs vinterrace, mulet med +2 grader ökande sydvästlig vind under dagen. Vi var sex lag med två deltagare i varje lag. Strategierna var som vanligt, en tur med bil eller en promenad för att kolla de välmatade fågelborden, sedan bar det av till Västvalla, Nederby, Sjömosjön, Rynninge

och Österhammarsjön i hopp av att få någon rovis eller något annat roligt. Dagen avslutades som sig bör vid pizzeria Glamour, där de sex lagen, redogjorde för sina fynd under intagandet av en god pizza.

Vi ses om ett år igen!

Komenterande artlista:

Gråhäger: 1 ex Storgatan, Fellingsbro, 1 ex Kvarndammen, Oppboga. (Förbiflygande. Troligen samma individ).
 Sångsvan: 7 ex Oppboga,
 Havsörn: 1 adult Rynninge
 Ormvråk: 1 ex Finnåkerssjön.
 Fjällvråk: 1 ex Västvalla, 1 ex Nederby och Rynninge.
 Kungsörn: 3 ex rörde sig i Sömoområdet (Sjömosjön, Västvalla och Nederby).
 Vattenrall: 1 ex Hagaberg, Frövi.
 Turkduva: 2 ex Storgatan, Fellingsbro.
 Sparvuggla: 1 ex Vedevåg.
 Varfågel: 1 ex Västvalla, 1 ex Nederby, 1 ex Rynningefors. 1 ex Rynninge.
 Sidensvans: 20 ex Hinsebergsbron, Frövi.
 Strömstare: 1 ex Kvarndammen, Oppboga, 1 ex Järnvägsbron, Vedevåg.
 Björktrast: 10 ex Sjömosjön.
 Bofink: 4 ex Kofallsvägen 29, Frövi.
 Bergfink: 1 ex Kofallsvägen 29, Frövi
 Steglits: 3 ex Munkaboda, 3 ex Odonvägen, Lindesberg.
 Stenknäck: 3 ex Storgatan, Fellingsbro.
 Snösparv: 1 ex Rynninge.

Frövi fågelklubb Vinterrally 2009

	Art	2004	2005	2006	2007	2008	2009	lag 1	lag 2	lag 3	lag 4	lag 5	lag 6
1	Häger						1		1			1	
2	Knölsvan	1		1									
3	Sångsvan	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1
4	Sädgås				1								
5	Grågås		1		1								
6	Kanadagås	1	1		1	1							
7	Prutgås												
8	Kricka				1								
9	Gräsand	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	Stjärtand					1							
11	Vigg	1											
12	Bergand												
13	Knipa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	Storskrake	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	Havsörn		1	1	1		1	1	1		1		
16	Blå kärrhök			1	1	1							
17	Duvhök	1		1			1		1		1	1	
18	Sparvhök	1	1	1	1		1					1	
19	Ormvråk	1	1	1	1		1					1	
20	Fjällvråk	1	1	1	1	1	1	1	1		1		1
21	Kungsörn	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	
22	Tornfalk												
23	Stenfalk	1		1									
24	Orre												
25	Tjäder					1							
26	Fasan	1	1	1	1		1						1
27	Smådopping			1									
28	Rapphöna			1									
29	Vattenrall		1			1	1	1	1		1		
30	Sothöna			1									
31	Gråtrut		1										
32	Tamduva	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
33	Turkduva			1	1	1	1				1	1	1

Fågelbordstävlingen 2008-2009

Sven-Olof Eriksson

För nionde året i rad (1 nov-31 jan) gick fågelbordstävlingen av stapeln och åtta inlämnade resultat:

	Arter tillsammans	Hans Norelius	Sven-Olof Eriksson	Johan Andersson	Jan-Erik Malmstigen	Maria Andersson	Per Zetterlund	Ulf Jacobsson	Bo Dahlström
1 Sparvhök	1		1		1				1
2 Tamduva	1			1		1	1	1	1
3 Turkduva	1							1	
4 Gråspett	1		1						
5 Gröngöling	1								1
6 Större hackspett	1		1	1	1	1	1	1	1
7 Sidensvans	1			1		1			1
8 Koltrast	1		1	1	1	1	1	1	1
9 Björktrast	1			1	1	1	1	1	1
10 Stjärtmes	1		1		1				
11 Entita	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12 Tallita	1	1	1		1		1		
13 Tofsmes	1					1			
14 Svartmes	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15 Blåmes	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16 Talgoxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17 Nötväcka	1	1	1		1	1	1	1	1
18 Trädkrypare	1		1		1		1		1
19 Nötskrika	1	1	1		1				1
20 Skata	1	1	1	1	1		1	1	1
21 Nötkråka	1	1							
22 Kaja	1						1	1	1
23 Kråka	1						1	1	1
24 Korp	1		1						
25 Gråsparv	1							1	1
26 Pilfink	1		1	1	1	1	1	1	1
27 Bofink	1		1	1	1	1	1		1
28 Bergfink	1		1	1		1		1	1
29 Grönfink	1		1	1	1	1	1	1	1
30 Steglits	1		1						1
31 Grönsiska	1			1	1	1	1		
32 Gråsiska	1			1	1	1	1	1	1
33 Domherre	1	1	1	1	1	1	1	1	1
34 Stenknäck	1			1	1	1		1	
35 Gulsparv	1		1	1	1	1	1	1	1
	35	10	22	19	22	20	21	21	26

Ugglelyssnarvecka i landskapet 7 – 15 mars

Lennart Sandberg

I år var det åttonde året som det räknades ugglor i Västmanland. Förväntningarna att höra ugglor var större i år eftersom smågnagarcykeln i Västmanland nu befinner sig i andra uppgångsåret efter populationskraschen 2007. Tyvärr blev resultatet kient i Lindesbergs kommun. Pärloggorna verkar ha försvunnit i år. Endast två observationer finns rapporterade i rapportsystemet

svalan under de fem första månaderna i år. Sparvugglorna ville inte visa sig dom heller. Ingen sparvuggla rapportades under veckan. Berguven fanns dock kvar på sin vanliga lokal.

Intressanta rapporter har kommit in under maj/juni då lappuggla observerats på två platser i kommun. Mer om detta kommer i nästa nummer av pandion.

- Kattuggla** 1 ad förbifl. Stripa, Lindes sn, 2009-3-7
Kattuggla 1 ex spel/sång Åtsjön, Lindes sn, 2009-3-9
Kattuggla 1 ex spel/sång Björkhyttan-Dammsjön, Lindes sn, 2009-3-9
Kattuggla 1 ex spel/sång Nedre Bosjön, Näsby sn, 2009-3-9
Kattuggla 1 ex lämpl biotop Finnåkers kursgård, Fellingsbro sn, 2009-3-9
Kattuggla 1 ex spel/sång Gusselborg, Lindes sn, 2009-3-9
Kattuggla 1 ex spel/sång Stensta, Fellingsbro sn, 2009-3-12
Kattuggla 1 ex spel/sång Yttrekeby, Fellingsbro sn, 2009-3-14
Kattuggla 1 ex spel/sång Storbron, Rynninge, Fellingsbro sn, 2009-3-14
Kattuggla 3 ex spel/sång Västra Björklund (Hultasjön), Lindes sn, 2009-3-15

- Hornuggla** 1 ex Spel/sång Blixterboda, Fellingsbro sn 2009-03-09
Hornuggla 1 ex Spel/sång Eke, Fellingsbro sn 2009-03-14

Tack framförs till alla som rapporterat in observationer under veckan.

Heldagsbevakningen i Lindesbergs kommun 1 maj 2009

Jan-Erik Malmstigen

Årets heldagsbevakning genomfördes i ett strålände väder vilket betydde att fågelsträcket uteblev helt. Tyvärr bemannades inte Storåbadet i år vilket förstas samtidigt drabbade dagens totalsiffra negativt.

Slutresultatet blev nu 97arter vilket kan jämföras med fjolårets 108 arter. Vi får gå tillbaka till 2005 för att hitta en lägre siffra, då 95 arter. Bland de arter som saknades helt denna dag kan nämnas bläsand och drillsnäppa.

Dock registrerades två för inventeringen nya arter där en var en mycket tung och oväntad art, nämligen **brun glada**. Det var vid Näset, Stora Lindessjön där

en brun glada sträckte mot söder klockan 9 på fm. rakt över Per-Martins huvud. Även vid Västvalla fick inventeringen en ny art, nämligen **morkulla**. Totalt har därmed 161 arter registrerats sen starten.

Vädret var som sagt mycket soligt hela dagen. Vinden var mycket svag på fm, följd av lätt sjöbris från SV och något tilltagande S vind på em. temperaturen på morgonen + 5 grader och klockan 17:00 +18 grader.

Tabell. Bemannade lokaler 2009

Lokal	Antal		Tot arter	Mv	Tot år
	arter	Nya arter			
Hagaberg,Frövi	66		139	62	30
Österhammarssjön	66		123	59	26
Sjömosjön	56		108	57	24
Näset,St Lindessjön	58	Brun glada	98	46	22
Storå /Råsvalen				63	14
Västvalla	54	Morkulla	91	52	14
Summa	97		161		

Hagaberg (05:00-18:00. Jan-Erik Malmstigen, Bo & Eva Dahlström, Andreas och Lennart Sandberg). 66 arter.

Inga som helst sträckrörelser på f.m. och inga rastande änder eller vadare. Lite bättre fart på em. med bl.a. förbi-sträckande småspovar, minst 25 ex. en gammal havsörn samt en lärkfalk. En storskarv satt på stenarna större delen av dagen och bland obsarna kan även nämnas småskrake (1m), duvhök, vattenrall, göktyta, gulärta och grönsångare.

Saknades gjordes storskrake, drillsnäppa och svartvit flugsnappare.

Österhammarssjön (05.00-18.00. Sven Larsson, Mattias Rudenvall, Sven-Olof Eriksson, Ulla Wallin). 66 arter.

I likhet med de andra lokalerna denna dag uteblev sträckrörelserna så gott som helt. Artlistan bjuder inte heller på några överraskningar. Bland obsarna kan nämnas; Två tutande rördrommar, 1 ad havsörn, spel vattenrall, orrspel, minst 13 sothöns, 35 str. tranor mot N, 2 rödbenor, ärtsångare, steglits och 2 hämpingar.

Saknades gjordes bläsand, gråtrut, spillkråka, sånglärka (2:a året i följd), trädpiplärka.

Näset, Stora Lindessjön (05:00 - 12:00. Per-Martin Ramberg). 58 arter.

Dagens fågel blev förstas den bruna glada som sträckte söderut över Näset kl 09:00 på morgonen. Ny art för inven-

teringen. Årets resultat 58 arter är också ett av de högsta genom åren.

Bland obsarna kan nämnas 6 storlommor, 1 storskarv, 1 par storspovar, göktyta, sävsångare, ärtsångare, törnsångare, steglits.

Saknades gjordes bl.a. kricka, sothöna.

Sjömosjön. (05:00-12:30). Johan Andersson, Per Andersson. 56 arter.

Endast +2 grader vid start och dimma över sjön som lättar runt 06:00. Bland obsarna kan särskilt nämnas 6 lärkfalkar samtidigt (rekordet är 10 ex Orrkilen 13.5 2006) samt en stor flock om 200 ljungpipare. En rödbena är första obsen av denna art sedan 1998. Dessutom kan nämnas; 52 str sädgäss, brunhök (bobygge), 15 grönbenor, 5 brusbanar, 6 sothöns, 2 gulärter och grönsångare.

Saknades gjordes gråhäger, tornfalk, gluttsnäppa, skogssnäppa, rödvinget-rast.

Västvalla. (05:00-17:00). Björn Lindberg. 54 arter.

En för inventeringen ny art kunde räknas in då en morkulla stöttes upp. Bland obsarna kan dessutom nämnas 1 par tornfalkar vid häckholken, blåhök hona, 4 lärkfalkar, spelande storspov, rödbena, 2 sj sävsångare, 4 gulärter, 4 hämpingar samt en förbiflygande knölsvan.

Ett stort tack till alla som ställt upp. Ett särskilt tack till Björn Lindberg som för första gången deltog i heldagsobsen och bevakade Västvalla i 10 timmar.

Aktuella observationer 1/12 – 31/5

Mattias Rudenvall

December

December inledde gråmulet med regn och kring noll grader. Därefter något kallare, andra veckan la sig ett snötäcke som låg till strax innan jul då det åter blev lite mildare. Sista veckan var kallare med några minus, men ingen snö.

Som vanligt sågs kvardröjande *orm-* och *fjällvråkar* samt *havsörnar* i södra kommundelen, och andra sena arter under månaden var *gråtrut* (ett ex Ullersättersviken, Varingen 4:e), *fiskmå*s (två ex Råsvälen 25:e och ett ex Lindesberg 29:e) samt *dubbeltrast* (ett ex Västvalla 18:e). En del *sångsvan* och *kanadagäss* fanns också kvar, med rekordflocken 850 *sångsvanar* vid Nederby den 3:e och som mest 1450 *kanadagäss* Sjömosjön under månaden! Även två *grågäss* rastade vid Kullen, Nederby den 18:e. Två *gråspettar* sågs vid fågelbord, en hane Köttsjön 24-25:e och en hona i Munkaboda hela månaden. *Turkduvorna* i Fellingsbro sågs med som mest 10 ex den 24:e och en stor flock på 1500 *gulspårvar* sågs vid Nederby den 4:e.

Januari

Väder och observationer för januari månad finns under "Januariinventeringen" på annan plats i tidningen!

Februari

Månaden bjöd på ett riktigtinterväder, med temperaturer på nedåt -20 grader i början av månaden och två-tre decimeter snö. Först kring tredje veckan blev det lite mildare med några plusgrader, och snötäcket tunnades ur! Men så till sista veckan blev det åter kallare och även snön kom igen.

Tack vare det kalla vädret höll sig våren borta och det hände inte så mycket i markerna. Kommunens sjätte vinterfynd av *ringduva* var den fågel som rastade i Frövi den 6:e. Vid Nederbyområdet fanns två *fjällvråkar*, sex *kanadagäss* och 36 *sångsvanar* i början av månaden, och även två *havsörnar* och en *kungsörn*. En *storskarv* sågs i mellandammen, Frövifors den 14:e och var kvar månadens ut och vid Hagaberg en *vattenrall* till o från under månaden samt två *sävspårvar* 25-26:e.

Mars

Fortsatt interväder med två decimeter snö och kring noll grader om dagarna. I mitten av månaden blev det lite mildare om dagarna och snötäcket tunnades ut, men det blev åter kallare strax efter och snön fylldes på. Sista dagarna mildare och snön försvann mer och mer.

220 *tofsvipor* räknades vid Nederby den 9:e och fyra *rapphöns* stöttes från Kul-

len, Nederby den 14:e. På samma plats och dag fanns en rekordflock på 45 *skogsduvor*, en 2k *bläsgås* rastade 14-15:e och upp till fyra gamla *bläsgäss* 18-29:e. Nederby bjöd även på en *mindre sångsvan* 18-19:e och 1-2 *spetsbergsgäss* 22-28:e. Maxnoteringar blev den 21:a med 900 *sångsvanar* och 800 *kanadagäss*, 85 *grågäss* den 22:a och 1000 *sädgäss* 23:e. Även vid Mon, Finnåkerssjön rastade 110 *grågäss* den 22:a och 500 *kanadagäss* dagen efter samt en *bläsgås* 30:e.

Övriga obsar var två *rapphöns* vid Hälla, Fllingsbro den 24:e, två vid Kullen, Nederby 26:e och den 31:a en *smådopping* i Hagabergs reningsdammar samt en *treitåg hackspett* i Liaskogen.

April

Hela månaden var ganska varm och mestadels uppehållsväder. I början runt 15 grader och plusgrader om nätterna. I slutet kom även några dagar med riktig sommarvärme, med över 20 grader!

En *röd glada* drog förbi över Rynninge den 4:e och kanske var det samma som sträckte över Lindesberg den 9:e!? En *jorduggla* sågs vid Västvalla 10:e, en *ringtrast* vid Känässjön dagen efter, en hona *svart rödstjärt* vid Laggars den 15:e samt en hona vid Frövifors 16:e. *Dvärgbeckasin* spelade med ett ex Sörbysjön 19:e och 24:e samt ett ex Västvalla den 26:e. Ett par *snatrand* rastade i Sjömosjön den 28:e. Tre *alfåglar* sågs på Stor-Varingen den 25:e och då drog även en *kungsfiskare* förbi. Samma dag även en *kungsfiskare* vid Björkhammar och ytterligare en *alfågel*, en hona, rastade i Hultasjön den 26:e.

14 *silvertärnor* sträckte mot NO vid Hagaberg den 30:e och samma dag fem *sjöorrar* i Ullersättersviken, Hagaberg, två par på Stor-Varingen 29-30:e samt tre ex mot norr Stor-Varingen. Sju *sjöorrar* rastade på Stor-Varingen 22:a.

Flera arter hade rekordtidig ankomst denna vår! Dessa var *lövsångare* (12:e), *svartvit flugsnappare* (14:e), *grönsångare* (22:a), *ärtsångare* (25:e) samt *törn-sångare* och *svartsnäppa* (28:e).

Maj

Överlag ganska varma dagar och mest uppehåll. I mitten av månadens var det lite ostadigare väder med skurar, men det räckte inte till att skapa några större översvämningar. Avslutningsvis några dagar med upp till 25 grader!

Vid 1:a maj vaken sträckte kommunens femte *bruna glada* förbi Näset, Stora Lindessjön och andra överraskningen kom i form av en *lappuggla* vid Abortjärnsmossen den 6:e vilket var nionde fyndet i kommunen! En *dvärgbeckasin* spelade vid Sörbysjön den 3:e, en *pilgrimsfalk* sträckte norrut förbi Rynninge den 17:e och dagen efter sjöng en *mindre flugsnappare* i Liaskogen. En *roskarl* rastade vid Näset, Finnåkerssjön 23-25:e och samma lokal bjöd på tre *myrsnäppor* den 29:e, i samband med Dygnsinventeringen!! Samma dag en *jorduggla* vid Österhammarssjön, två spelande *rapphöns* vid Nederby och en sträckande *silltrut* vid Sällingesjön. Den 30:e drog ytterligare en *brun glada*, kommunens sjätte, förbi Mon, Finnåkerssjön och åtta *silvertärnor* sågs vid Storåbadet! Av nattfågla finns *vaktel* som spelande vid

